

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Diurnalulu acest'a ese totu a dóu'a Marti-
sár'a; dar' prenumeratiunile se primescu
in tóte dílele. *Pretulu* pentru Austro-Un-
gari'a: pre unu anu e 6 fl., pre I semestru
3 fl., — pentru Romani'a si Tierile latine
si streine: pre unu anu 8 fl. (20 franci —
lei noi), pre I semestru 4 fl. (10 fr.—l. n.)
Unu numeru singuraticu costa 12 cr. v. a.

Tóte siodenile si assemnatiunile
suntu a se tramite la Redacti-
nea diurnalului in Gheri'a (Szamos-
ujvár.) Er' diurnalele de schimb
precum si tóte scrierile de a carór'a
aparentia ar' fi a se face mentiune
in acestu diurnalulu suntu a se tra-
mite la *Proprietariulu diurnalului*
M. B. Stanescu in Arad.

Insertiunile se primescu cu 7 cr.
de linia si 30 cr. tace timbrale.
La repetiri mai dese a unoru si
acelor'asi insertiuni se accórdá re-
duceri insemnate in pretulu de
inserare.

Collectantii de insertiuni se
impártasiescu in % cuvenitu.

Abonamentele suntu a se face prin assem-
natiuni postale: La **REDACTIUNEA DIUR-
NALULU** in Gheri'a Szamosujvár. Cei de
gente barbara si din tíera stráina se voru
adresá: in *Siberi'a* la Tiarulu, in *Chin'a* la
Ching-chiling-ho, in *Persi'a* la Siaculu, in
Asi'a si in celelalte parti ale lumii la pre-
fectulu *Banija*. *Pretulu de abonamentu*
se primescu in totu soiulu de bani — nu-
mai in bani ideali nu.

O scena din viéti'a Azurinei

Amorulu variantu

séu
de
Casacu.
(Urmare.)
IX.

Amaru destinul!

De tene nu póte fugi nimeni: toti trebuie se ur-
meze dupa tine, toti suntu supusi a urmá prescriptiu-
niloru t'ale.

Óre pentru ce n'ai schimbatu intru cev'a sórtea
nefericitului Gugumanescu, care turmentatu de amorulu
Azurinei, suferea fórté multu?

Sermanulu Gugumanescu cugetá neconténitu in
cursulu celoru 10 díle, câtu statú la adapostu, la iu-
bit'a s'a silfida, la Azurin'a, care de aci inainte deve-
nise pentru densulu unu idolu vietinitoriu.

Elu sperá cu tóta increderea ca dens'a i-dedese
uniculu seu amoru ce l'a avutu pe acestu pamentu, caci
densulu corespunsesse acceptariloru s'ale.

Sermanulu!

Mai spera din cauza ca dens'a in memorabil'a séra
de soirea dansata, scrise cu litere purpurii in anim'a
lui, i-i juráse cá-lu iubesc si ea-i va fi fidela pana la
ultimulu mormentu . . . pentru **totu-de-a-un'a**.

Acésta idea nutritóre 'lu mai fortificá spre a se
luptá in contra intristarei ce-i rodea anim'a intocmai
cá vulturii p'alui Promoteu legatu de Caucasu.

Azurin'a in decursulu celoru trei díle dela punerea
la recóre a lui Gugumanescus, fítu cu totulu trista; ro-
siati'a disparuse de pe obradiulu seu, plangea, nu din
causa ca-lu iubia, dar' fiindu ca i-se parea uritu fora
elu.

Anim'a s'a avea trebuintia de consolare, caci su-
ferea multu.

In acésta dí, Joi 10 Maiu, abia se hotari a merge
sér'a in gradin'a Cismigiu, unde se facea iluminatie, in
onórea suirei pe frónu a principelui Carolu, avendu
sperantia ca va intalni pe Bébé dela care primise o
scrisóre frumoasa

Spre curiositatea lectoriloru, éc'o intocmai dupa
originalu:

„Azurino!

„Anim'a mea, foculu meu!

„Éca o luna decandu imaginea D.-vóstre s'a sapatu
„adéncu in sufletulu meu, care pana atunci nu cuno-
„scea decâtu o singura pasiune puternica si contrarie
„amorului.

„Pana atunci nu cunosceam acestu sentimentu
— vorb'a se fia, — pe care recél'a D.-v. m'a facutu se-lu
„semtu si mai multu. Decâte-ori te vedu, capulu mi se perde
„si nu sum in stare a a articulá o singura silaba. Suferu
„si cu tóte astea bine-cuventediu intemplantia care m'a
„facutu se te vedu; suferu, dar' sum fericitu prin acést'a
„cáci suferindu, me gandescu la tine, caus'a acestei su-
„ferintia.

„Cáta fericire mi-produsera acele câteva mominte
„de contemplatiune, numai anim'a mea póte sci; dar'
„nu ve intielegu D.-sióra, de ce sunteti asia de rece,
„atátu de nepasátóre, scusati espresiunea facia cu
„suferintiele mele.

„Óre fi-voiu pentru totu-de-a-un'a condamnatu a
„indurá o ast'felu de sórte? Óre fericirea nu-mi va su-
„ride si mie unu momentu?

„D.-sióra! se sciti cátu ve iabescu, cátu de multu
„suferu, m'ati martirisá; si sum siguru, déca v'asinu poté
„vorbí cu glacial'a D.-vóstre anima se va moiá la cal-
„durósele radie ale amorului meu, de care D.-vóstra pa-
„reti cu totulu indiferenta.

„In ori-ce momentu gandulu meu ve insoçiesce
„pretutindenea.

„Oh! destinulu crudu, pentru ce nu potu a ve insoçi
„si eu cá Gugumanescus, a ve vorbí, spunendu-ti de
„amorulu meu, de flacar'a ce-mi devóra anim'a si a ve
„andí dulcea si armoniós'a D.-vóstre vóce, cáci egalu
„cu dieii mi-pare mitoriuulu care standu in
„antea t'a, aude dulcele sunetu alu vócei
„t'ale.

„Te rogu din baierile animei, vino Joi sér'a in
„Cismigiu, unde me vei gasi ga'ta se ve insoçiescu pana
„la . . . portile **iafului chiaru**.

Azurin'a semtî ace'a-si emotiune la cetirea acestei epistoli cá si a celei-a alui Gugumanescus.

Inca de pe la 4 óre, postu-meridianu se adunáse o multíme de ómeni spre a serbá acésta dí comemorativa.

Mutre de cucóne, care mai de care gatite cu parlarfi, rochii si flécuri de totu felulu, esclá prin frumseti'a loru.

Ici si colo, câte o silfida, retacita de companiónele s'ale, erá incungiuurata de . . . juni de vanilie cu dinti de ciucalata, intrecúndu-se fía-care a-i aduce elogiurile cele mai nepomenite.

Bah, unii diceau ca e angeru pogoritu din ceriu si ca numai aripile f-i lipsesce, spre a intarí cele díse de densii; bah altii ca e balsamulu vindecatoriu alu raniloru produse de sagetile lui Cupidonu, bah ca e cutare si cutare.

Lumea sierpuiá pretutindenea; nu erá locu, nu erá firicelu de iarba verde, fara cá se nu fía ocupatu de ómeni. Lucru ciudatu; domnisiórele intre cari potemu citá pe Azurin'a séu Zoe, le placeau singuratatile de parte de sgomotulu lumei, departe de privirile indiscretiloru; dar' fara a fi singure, ci cu iubituloru.

Ast'felu, D.-siór'a Zoe, díse Azurin'a, incungiuurata de iubituloru seu dragalasiu Bébè, armatu de traditionalii sei ochilari de pe tempulu lui Adamu, vorbia de amoru.

Azurin'a in acele momente erá cu totulu alta din Azurin'a din dilele trecute. Raciél'a glaciala a animei s'ale incepuse cá se tojésca la radiele amorului ce exalá Bébè despretiulu ei se schimbáse in dragoste; se pareá ca Bébè e unu baiatu frumosu, se caiá de cea ce facuse si ar' fi doritu se repara cele facute prin uitare.

Dér' vai! consciinti'a amorului o mustrá!

Dreptu respalata a suferintieloru ce sermanulu Bébè indurase in acele câteva dile de iubire cu Gugumanescus. dreptu proba ca dens'a-lu uitáse si ca voiá de aci inainte numai Bébè se-i ocupe tronulu animei vacantu prin absentia, ea-lu atragea cu amoru si cu maínele in ale lui, 'lu priviá gelosu, i suridea cu gingasia, si ar' fi doritu cá ace'a séra, atátu de placuta pentru dens'a, se duredie in eternitate.

Totu ast'felu doriá si candu se aflá cu Gugumanescus.

Óre anim'a Azurinei, nu trebue se fía cá aceloru alalte femei?

— Dragulu meu Bébèlasiu, sufletulu meu, ce gentilu esti ésta-séra, 'mi pari cu totulu schimbatu.

— Oh! oh! oh! gangani Bébè pe care bucuri'a 'lu inecá, pré multa bunatate d.-sióra Zoe-Azurina!

— In totu-de-a-un'a modestu, in totu-de-a-un'a rabdatoriu, reluá Azurin'a, meriti amorulu celei mai frumóse femei si . . .

— Si, o intrerupse Bébè, acarui anima palpita cu o fortia herculeana, siiii . . . ma . . . a . . . a . . . maaataaa . . . luta . . .

— Ce ai disu? intrerupse Azurin'a cu gelosie.

— Mataluta, respunse Bébè.

— Ba-luta, ai dísu.

— Se me ferésca sfantulu, nu cunoscu pre neci o luta, deci si mataluta, ca . . . ca . . . care esti cea . . . cea . . . mai frumósa dintre femei, f-mi vei daaa . . . haaa . . . murulu teu?

— Te mai indoiesci? Dér' pentru ce pari atátu de emotionatu, díse Azurin'a cu blandétia, liniscesce-te si cugeta cá-ti apartíu de aci incolo cu sufletulu cu totu.

Bébè, dreptu respunsiu, o imbraciosiá cu ardóre, sarutandu-o cu lacomie.

Vai! cáti juni, cá si Gugumanescus, cá si Bébè, n'au culesu rose si n'au sorbitu din nectarulu ambrosiei de pe aceste buse ofilite de arsiti'a pudórei.

Dens'a in ace'a sera fú in gradina pâna la mediu-

loculu noptiei si candu se despartira, 'si dedura intilnire la portitia, Dumineca sér'a la 13 Maiu pe la 9 óre.

Sermanulu baiatu! erá fericitu; anim'a i se batea cá o limba de clopotu in pieptu si nu-si aflá locu nicairi. Minutele i-se pareá ani, éra césurile secole.

Cátu pentru Zoe-Azurin'a erá fórte trista de despartienia: lovitur'a fusese atátu de tare, in cátu f-i veni lesinu si hop! . . . nu-o mai tienura balamalele, i-era reu si pace buna. Dupa mai multa trudéla din partea mamei s'ale, care se aflá langa dens'a si care asistáse la cele petrecute intre Bébè si Azurin'a, abia 'si veni in fire si deschidiendu ochii, prim'a vorba fú: **Bébè.**

Sermane Bébè! Gugumanescus 'si-deduse silintiele cá se fía iubitulu de Azurin'a, cá se-si zidésca unu castelu: a morulu pe alturulu animei s'ale; tu te trudesca a-lu deramá, a-i distruge cea mai din urma temelie, a-ti asiguré numai pentru tine fericirea, nesciindu ca toti mergemu pe aceasi barca condusi de und'a vietiei catra unu abisu ingrozitoriu, catra unu limanu: mórtea, care pune sfirsitul tuturoru.

(Va urmá.)

FUMATULU.

Ptiu! ce se mai fie, óre,
Si spurcatulu de fumatu,
Tragi la fumu cu insetare
Iti faci gátulu unu cosiu mare
Ce-lu afumi neincetatu.

Pe betránulu cu ciubuculu
Si cafeu'a 'lu gasesci
Sorbindu ne'ncetatu din suculu
Ce-i gonesce ursusluculu,
Si regrete tineresci.

Tinerii apoi fuméza,
Si scotu fumu pe guri, pe nari,
Grigi, necasuri consoléza
Dtcúndu chiar' ca se indreptéza
Candu traiescu in superari.

Poh! se póte, mai scii frate,
Ca tutunulu ce-lu fumamu,
Se-aiba asta calitate,
Se ne faca, uitandu tóte,
Cá p'unu dieu se-lu adoramu!

Déra dati-mi voe mie
Cá se nu f-lu credu asia,
Si se credu ca-i o dracia,
Obiceiu, ce toti 'lu scia,
Ca nu poti de a-lu lasá.

Este lucru de mirare!
Adi tutunu-a progresatu,
Inainte cu adorare
Ii da distinsa onóre
Numai sermanuln barbatu.

Adi femeia flu concura
Ba chiar' l'a si intrecutu,
Vecinicu cu sugara 'n gura
Scóte fumulu cu caldura
Si c'unu gustu fórte placutu.

Si cá scire 'ntristatóre,
Vrednica de tanguitu,
E cá si la domnisióre
A 'nceputu o pofta mare
Pentru fumulu indracitu!

Dar' aci nu se oprește
Arestu vitiu fara de has,
Copii mici chiar' se zaresce,
Ca sugari obicinuesce
Scotiendu fumu pe gâtu, pe nasu.

Ptiu! ce se mai fie ôre,
Si spurcatulu de fumatu,
Tragi la fum cu insetare,
Iti faci gâtulu unu cosiu mare
Ce-lu afumi neincetatu!

Puricele.

Risete si zimbete.

Unu birjariu intră la o manusieria se-si cumpere o parechia de mauusi.

— Ce numeru porti? 'lu întrebă manusieriti'a.

— 369, respunse birjariulu.

Acest'a eră numerulu birjei.

Unu trecătoriu prin Gherl'a cu unu aeru grosolanu, întrebă pe unu altulu din localitate?

— Strad'a cetatiei? *)

— Întrebatulu privesce pe trecătoriu cu mirare si nu-i raspunde.

Acest'a cu unu tonu mai grosolanu:

— Ei! asculta: poti se-mi spuni séu nu, care e strad'a cetatiei?

Întrebatulu, cu unu aeru tematoriu si incurcatu:

— Se pôte, de ce nu; dér' aveti aerulu atâtu de imposantu, in câtu pentru momentu credeam ca veniti chiar' dintru acolo.

Naivitate.

— Domnule, e cineva.

— Cine? vedu unu cersitoriu.

— Da, a venit unu orbu care doresce cá se ve véda.

*) Cetate se numesce temniti'a (puscari'a) tiei ce se afla in Gherl'a.

Se vorbea de unu barbatu indulgentu, care suferia cu resemnare pe toti amicii nevastei s'ale.

— Casatori'a lui, dise ôre-cine, e adeverata societate financiara. Femei'a dá avansurile si barbatulu incaséza.

— Institutórea Z. dojenindu o eleva care nu sciuse lecti'a: fi propuse se aléga cá pedépsa: o ôra de arestu séu dispretiulu seu.

— D-t'a meriti mai multu decâtu atâtu, dér' sum indulgenta si te lasu se alegi un'a din doua.

— Me multiemescu mai bine cu dispretiulu d-vóstre decâtu cu o ôra de arestu, respunse timid'a scolaritia.

— Adio, copil'a mea, si la revedere, me ducu, plecu, si n'am se me 'ntorcu dela resboiu pâna nu-ti voi aduce dreptu semnu alu curagiului meu unu capu de turcu in vârfulu sabiei.

— Te poti întorce fara capu, amicul meu, pentru mine totu un'a-mi face, cá-ci scii câtu de multu tiénu la tine.

— Domnulu P. care are o familia prea nesuferita, in urm'a unei scene violente in care soția, muma, sora, veri si nepoti, se certara si se injurara cum se cade iese rapede din casa spre a luá puçinu aeru si a se mai odihni de necesurile caminului.

Ajunsu in strada se intalni cu unu cersitoriu:

— Domnule, ajuta pe unu bietu orbu!

— Ah! facu P... cu ôre-care mila.

— N'am mâncatu de patru dñe.

— Oh! este grozavu! díse P... bagându man'a 'n busunaru.

— Déca asiu avé celu puçinu familia! adaugă cersitoriuulu, crediendu a-lu induiosi mai multu.

— Vrei si familia dupa tóta seraci'a? strigă P... privindu-lu, esci unu dobitocu; si se departa bagandu indereptu banulu ce voiá a i-lu dá.

Societatea actiunara franco-ungara de Assecuratiune

care dispune de unu capitalu fundationalu de

20 millióne de franci in auru

primesce assecuratiuni pre lângă pretiurile cele mai moderate:

1. contr'a daunelor de focu si trasnetu;
2. contr'a daunelor din grindina
3. contr'a daunelor de transportu; — si
4. assecuratiuni de capitale pe viéti'a omului intru tote modalitatile.

Subscris'a Agentura principala a societatiei — in apropiarea tempului de assecuratiune contr'a daunelor de grindina — atrage atentiunea p. t. publicu assecuratoriulu cu deosebire asupr'a impregiurarei ca numit'a societate din pretiuulu ordinariulu de assecuratiune contr'a daunelor de grindina

1. la assecuratiune de papusioiu (cucuruzu, malaiu) si de plante spicóse precum si de ori ce plante comerciale **da unu scadiementu de 50 %**;
2. ér' la assecuratiuni de tutunu (tabacu, dohanu) si vinia **scadiementu de 20 %**.

Agentur'a principala din Clusiu.

Assecuratiunile de totu soiulu se primescu la Agentur'a din Gherl'a prin d-lu

NYEGRUTZ JENÓ.

ASSECURATI-VE SEMENATURILE VOSTRE CONTR'A GRINDINEI!

SOCIETATEA ACTIUNARA FRANCO-UNGARA

DE

ASSECURATIUNE

in Budapest'a

[FRANCO-HONGROISE]

din a carei'a capitalu foundationalu staveritu in suma de

20 milli6ne franci s6u 8 milli6ne floreni in auru

s'au depusu deja prin actiunari in bani gata

10 milli6ne franci s6u 4 milli6ne floreni in auru

cari s'au ellocatu parte in cele mai de frunte bance din capitala parte in hartie de statu ungare

primesce assecuratiuni :

1. **contr'a daunelorou causate prin focu si esplosiune**, in edificia si obiecte mișcat6re;
2. **contr'a daunelorou causate prin grindina** in totu soiulu de producte economice;
3. **contr'a daunelorou causate prin transportu** in veri-ce bonuri s6u marfuri espedate pe uscatu ori pe apa;
4. **contr'a daunelorou de ch6mage**, adeca a daunelorou cari in casuri de focu ori esplosiune urm6za din impușinarea venitului ori intrerumperea s6u chiar' incetarea munc6i;
5. **contr'a daunelorou causate prin spargere de legi** — g6muri la ferestri, oglinzi etc.
6. **pe vi6ti'a omului**, in specia: **assecuratiuni de capitale, eventualminte si cu adausulu de a se esolvi inainte de m6rte la unu anumitu terminu, assecuratiuni de renta, pensiu6ne si zestre.**

Ac6sta societate, in fruntea carei'a stau Domnii **STEFANU BITT6** c6 presidente Br. **BELA B6NHIDY** si **EUGENIU BONTOUX** c6 vicepresidenti si **LUDOVICU MOSKOVITZ** c6 directoru generalu, avendu capitalulu foundationalu mai susu mentionatu, tende onoratalui publicu assecuratori6 depiena garantia in t6te privintie6; si la contractarea de assecuratiuni offera **cele mai avantagi6se conditiuni** si **cele mai mari favoruri possibili**, — 6r' daunele obveniente **le regul6za** si **reint6rce** in tempulu celu mai scurtu si in modulu celu mai convenabilu.

Offertele de assecuratiuni le primescu si desluserile necesarie le dau cu t6ta promptitudinea Agenturile principale si cercuale si

Agentur'a principala din Aradu
la **J. M. SCHULHOF** si **FIIULU**

Aradu Strat'a Atz6l-P6ter nru 1.

(in cas'a — mai inainte — MOLLFISCH.)

[3—20.]

ASSECURATI-VE SEMENATURILE VOSTRE CONTR'A GRINDINEI!